

Språkvetenskap i skolan

Fredrik Olsson

Linköpings universitet, fredrik.t.olsson@liu.se

Språkvetenskapliga kunskaper om språk utgör en underbeforskad del av skolämnet svenska (Holmberg & Nordenstam, 2016). I mitt avhandlingsprojekt undersöks hur ämnesområden med fokus på kunskaper om språk (exempelvis grammatik, sociolingvistik och språkhistoria) legitimeras i styrdokument och offentligt förda diskussioner om gymnasieskolans svenskämne. I projektet anläggs ett diakront perspektiv, och det empiriska materialet består huvudsakligen av kursplaner och anvisningar från hela 1900-talet fram till idag samt texter publicerade i Svenskläraryrkeförbundet (tidigare Modersmålslärares förening) årsskrift och tidskriften *Svenskläraren* (tidigare *Vårt modersmål*) under samma period. Undersökningen är diskurshistorisk (Reisigl & Wodak, 2016) och hämtar diskursanalytiska redskap från van Leeuwens (2008) legitimeringsanalys. Att det empiriska materialet spänner över drygt ett sekel gör det möjligt att visa på såväl synkron som diakron variation i diskursiva konstruktioner av skolämnet, liksom variation i relationen mellan skolämnet svenska och akademiska discipliner (framför allt svenska språket/nordiska språk). Studien visar att det förekommer diakron variation i fråga om vad som ska behandlas i undervisningen. Även vad gäller ämnesområden och stoff som under hela den undersökta perioden utgör en stabil del av ämnet (till exempel språkhistoria) förekommer dock såväl synkron som diakron variation i fråga om hur ämnesinnehållet legitimeras och delegitimeras.

Referenser

- Holmberg, P. & Nordenstam, A. (2016). Svenska med didaktisk inriktning. Ett forskningsområde i rörelse. I H. Höglund & R. Heilä-Ylikallio (Red.), *Framtida berättelser. Perspektiv på nordisk modersmålsdidaktisk forskning och praktik* (s. 47–62). Åbo Akademi, Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier.
- Reisigl, M. & Wodak, R. (2016). The discourse-historical approach (DHA). I R. Wodak & M. Meyer (Red.), *Methods of Critical Discourse Studies* (3 uppl., s. 23–61). Sage.
- van Leeuwen, T. (2008). *Discourse and practice: new tools for critical discourse analysis*. Oxford University Press.